

Rezumatul fazei II (extras)

In aceasta etapa a proiectului, s-a urmarit efectuarea unei analize concrete a stadiului actual de dezvoltare al lantului alimentar, in general, la nivelul tarii noastre si al perspectivelor sale de dezvoltare intr-un viitor al termenului mediu si lung.

In cadrul activitatilor desfasurate in aceasta etapa, am organizat dezbateri cu reprezentati ai verigilor lanturilor alimentare pe teme de interes actual, pe parcursul carora am intentionat sa obtinem cat mai multe informatii de la participanti, in ceea ce priveste: managementul si organizarea companiei, strategiile si politicile de dezvoltare, resursele financiare si resursele umane, rolul cercetarii in politica firmei, marketing si piata, etc.

Informatiile obtinute au fost prelucrate si folosite apoi in organizarea unui exercitiu **Foresight**, condus de un expert al acestei tehnici care consta in elaborarea unei viziuni pe termen mediu si lung, prin colectarea sistematica si participatorie a inteligentei viitorului, proces care are ca scop obtinerea de decizii in **prezent** si mobilizarea de **actiuni pentru viitor**.

Am recurs la analiza foresight pentru:

- a cunoaste tendintele viitoare si fortele directe ale domeniului alimentatiei;
- a cunoaste ceea ce se poate intampla in domeniul alimentatiei in prezent, in tara noastra, pentru a nu fi luati prin surprindere;
- a incerca sa interpretam si sa proiectam elementele de baza pentru solutii care vor fi gasite pe parcurs;
- a intensifica comunicarea intre diferitele comunitati ale participantilor la exercitiu.

Pentru ca aceste date si informatii obtinute direct de la participantii in lantul alimentar sa ne ofere cat mai multe notiuni, s-a trecut la analiza lor prin cele doua tehnici calitative foresight, si anume **analiza SWOT** si metoda de brainstorming, **STEEPV**.

ANALIZA SWOT - RAPORT

Obiective

Lantul alimentar se refera la intreg ciclul pe care il parcurge materia prima, pentru a ajunge la consumator sub forma de alimente- resurse (sol, rase, soiuri, conditii, tehnologii agricole etc), procesare (proces tehnologic de prelucrare, echipamente etc), depozitare, comercializare, transport. Managementul acestui lant este intreg ansamblul de masuri legate de planificarea, implementarea, monitorizarea si controlul activitatii, ce conduc la buna ei desfasurare si la obtinerea rezultatelor dorite in conditii cat mai avantajoase.

Spre deosebire de alte metode de evaluare, care pun un accent deosebit pe rezultat, in cazul acesta **produsul alimentar** sau pe mediul in care activeaza o

astfel de unitate sau structura sistemica, aici **piata**, analiza SWOT se bazeaza pe alcatuirea unei liste de plusuri si minusuri din toate sferele activitatii, care evita astfel influenta emotivitatii asupra gandirii. Aceasta lista de subiecte (anterior stabilite) este supusa in general prezentarii in cadrul unor sesiuni de mese rotunde si intalniri, astfel incat temele sa fie dezbatute, intelese, adnotate si, in final, sa li se confere un format final care sa faciliteze luarea unor decizii.

Astfel, in cadrul acestei analize SWOT privind managementul lantului alimentar, s-au incercat identificarea si definirea acelor plusuri si minusuri prezente (**puncte tari, puncte slabe**) si perspective (**oportunitati, amenintari**), in vederea exploatarei **tendintelor** pozitive aparute, redirectionarii in cazul celor negative/nedorite, stabilirii actorilor cheie ai dezvoltarii si inovarii si a modalitatilor prin care acestia ar putea actiona pentru o evolutie strategica proiectata. Deciziile legate de aceasta evolutie ar trebui sa ia forma unor programe, care sa faca uz la randul lor de mecanisme, masuri si actiuni, parte a unor concepte capabile sa conduca la crestere economica.

Participantii la exercitiul foresight organizat de coordonatorul proiectului si-au expus parerile, ideile, au dat explicatii asupra celor exprimate, le-au sustinut cu argumente solide si au comentat si ideile expuse de colegii prezenti. Dialogurile au fost constructive, fiecare participant invatand lucruri noi de la ceilalti.

In urma dezbaterilor dinamice desfasurate pe parcursul intalnirii, s-au identificat si clasificat punctele tari, punctele slabe, dar si oportunitatile si amenintarile de-a lungul intregului lant alimentar. (tabel 3)

Analiza SWOT – Managementul lantului alimentar

Tabel nr. 3

SWOT	
Strengths – Puncte tari	Weaknesses – Puncte slabe
Securitatea alimentara	Sanatatea si protectia consumatorului
Existenta intr-o anumita masura a sistemului educational si a fortei de munca calificata	Siguranta mediului de lucru
Tehnologii, produse si servicii noi	Motivarea cercetatorilor
Resurse de know-how	Diseminarea si valorificarea rezultatelor cercetarilor
Existenta resurselor primare	Informarea consumatorului
Programe nationale de cercetare	Demografie
Adoptarea si armonizarea standardelor europene	In unele cazuri, infrastructura de cercetare
Consortii interdisciplinare	Transfer tehnologic
Etica cercetarii si cercetatorului	Protectia biologica a plantelor
Etichetarea produselor	Trasabilitatea produselor
	Lipsa laboratoare de control acreditate in unele judete
	Tehnologii neconventionale de energie
	Marketingul produselor si serviciilor
	Managementul deseurilor
	Managementul riscurilor
	Stimularea investitiilor
	Constientizarea factorilor de decizie
	Cota de cercetare in pretul produsului
	Capital de risc
	Statii pilot pentru cercetare
	Omologarea produselor si tehnologiilor rezultate din cercetare
	Reducerea "birocratiei"
	Proprietatea intelectuala
	Implicarea mass-mediei in diseminarea rezultatelor cercetarilor in biotehnologii

Opportunities – Oportunitati

Imbunatatirea starii de sanatate si prelungirea duratei de viata
Sanatatea si protectia consumatorului
Formarea specialistilor si educatia lor
Stimularea tinerilor cercetatori
Cresterea veniturilor populatiei + cerinte de consum
Incluziune sociala
Reducerea migratiei cercetatorilor
Management integrat in sistem ecologic
Promovarea tehnologiilor traditionale
Ambalaje biodegradabile
Valorificarea subproduselor si deseurilor
Noi metode de analiza
Protectia biologica a plantelor
Trasabilitatea produselor
Promovarea sinbioticelor
Valorificarea rezultatelor cercetarii
Dezvoltare IMM-uri
Cresterea valorii adaugate prin biotehnologie
Efect economic sinergic
Promovarea produselor ecologice pe piata de desfacere
Dezvoltare durabila
Bioremediere
Epurare a apelor reziduale
Tehnologii "curate"
Colaborare internationala
Integrarea in UE

Threats – Amenintari

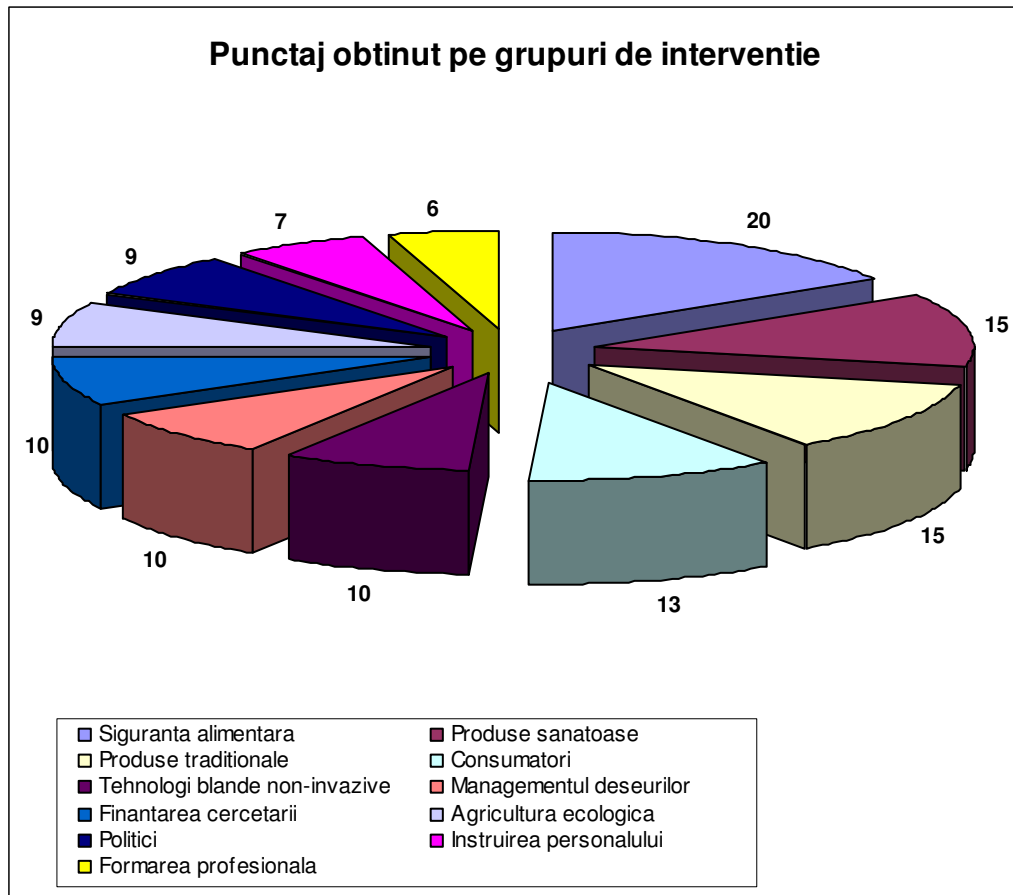
Nivel de finantare al cercetarii scazut
In unele cazuri, infrastructura de cercetare neadecvata
Numar mic de operatori calificati pentru apartura high-tech
Mobilitate si libera circulatie a fortei - "brain-drain"
Managementul si protectia ecosistemelor
Globalizare
Politici neadecvate de stimulare a cercetarii si inovarii
Politici agricole neadecvate

EXERCITIUL STEEPV

A doua etapa a exercitiului a reprezentat-o organizarea, pe tematici, a ideilor obtinute in prima etapa de la reprezentantii lantului alimentar si formarea **grupurilor de idei** cu tema rezultata (*cluster-izare*).

Astfel, fiecare participant a avut posibilitatea sa voteze, cu aplicare de buline negre, 6 din ideile exprimate pana atunci, iar in urma gruparii pe domenii a ideilor cu cele mai multe voturi, s-a evidentiat un numar de **7 domenii importante** care au intrunit un punctaj mare si au intrat mai departe in analiza.

Prezentari, pe grupuri de interventie, ale tendintelor, prioritatilor si fortelor directoare

CONCLUZII

1. Lanțul alimentar cuprinde, în general, toți participanții și toate procesele și verigile implicate în producția alimentară, de la producătorii primari (agricultori, fermieri), procesatori (companii ce fabrică alimente), comercianți (firme și lanțuri de distribuție și vânzare), până la consumatorul final, reprezentat de asociații, fundații, grupuri, indivizi etc.

Conducerea și coordonarea proceselor ce se desfășoară în cadrul fiecărui grup în parte alcatuiesc așa-numitul **management**, o denumire generală care acoperă și implică foarte multe activități.

2. În vederea efectuării **analizei stadiului actual și a tendințelor evolutive** ale lanțului alimentar, s-au inițiat și desfășurat mai multe activități legate de colectarea informațiilor, interpretarea și prelucrarea acestora, prin implementarea de metode moderne de elaborare de previziuni pe termen mediu și lung, metodele foresight.

3. Colectarea informațiilor s-a făcut mai întâi prin organizarea de întâlniri succesive cu reprezentanții diferitelor verigi ale lanțului alimentar pentru a cunoaște problemele și preocupările acestora. Acest lucru a fost mult facilitat de existența **Platformei Tehnologice Food for Life** ai căror membrii au răspuns, în număr mare, invitației adresate. Platforma a găzduit și întâlnirile cu grupurile de: fermieri, procesatori, comercianți și consumatori, întâlniri care au oferit feedback-ul necesar obținerii de informații și rezultate necesare efectuării analizei.

4. A fost organizat un **exercițiu foresight** la care au participat reprezentanți ai tuturor verigilor lanțului alimentar. A fost mai întâi aplicată **analiza SWOT** pentru stabilirea poziției strategice curente a lanțului alimentar. Astfel, în cadrul acestei analize privind managementul lanțului alimentar, s-a încercat identificarea și definirea acelor plusuri și minusuri prezente (puncte tari, puncte slabe) și perspective (oportunități, amenințări), în vederea exploatarei tendințelor pozitive aparute, redirectionării în cazul celor negative/nedorite, stabilirii factorilor cheie ai dezvoltării și inovării și a modalităților prin care aceștia ar putea acționa pentru o evoluție strategică proiectată.

5. Derularea **analizei STEEPV** (cadru Social-Tehnologic-Economic-Mediu-Politici-Valoare Etică) privind managementul lanțului alimentar, a oferit posibilitatea evidentierii mai accentuate a unor probleme, considerate de cei prezenți a fi prezente sau determinante pentru perioada următorilor 8-9 ani.

6. Din prisma numărului de **preocupări** listate în cadrul secțiunilor STEEPV, prioritățile par să fie ierarhizate după cum urmează: Economic (41), Social (29), Politica în domeniu (23), Tehnologic (15), Mediu (7) și Etică (5). Cu toate acestea, având în vedere punctajele oferite acestor teme identificate, există o deplasare mai mult decât sensibilă a ponderii interesului acordat, așa după cum și tendința înregistrată în unele cazuri, deși ascendentă, denotă în fapt o scădere care conduce la îngrijorarea celor intervievați.

7. După votul ideilor colectate în urma analizelor SWOT și STEEPV, au rezultat cele mai importante **tendințe ale lanțului agroalimentar**:

- **siguranța alimentară**
- **trasabilitatea și încrederea consumatorilor**
- **structurarea și reforma sistemului agroalimentar**
- **alimente sănatoase, obținute cu tehnologii de procesare blande, neinvazive**
- **sustenabilitatea, durabilitatea producției agroalimentare**
- **tehnologii pentru cercetare, respectiv infrastructura și finanțare corespunzătoare**

8. Principalele **tendințe ale managementului lanțului alimentar**, așa cum au reieșit după prelucrarea rezultatelor analizei STEEPV sunt:

- **Resurse umane pregătite**
- **Compatibilitatea cu cerințele europene în calitate și tehnologie**
- **Siguranța și sănătatea consumatorilor**
- **Siguranța alimentară**
- **Know-how**
- **Etica profesională**
- **Conservarea biodiversității**
- **Finanțarea corespunzătoare a cercetării în domeniu**

9. Rezultatele acestui studiu și tendințele identificate au fost prezentate **factorilor de decizie** în elaborarea politicilor agroalimentare și ale științei din Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale și Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică, în cadrul unei mese rotunde, în vederea facilitării elaborării unor strategii viitoare eficiente de dezvoltare a domeniului.